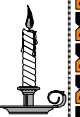
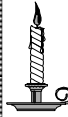

בס"ד י' תשרי ה'תשע"ח

הדלקת נרות - 18:09

צאת השבת - 18:59

רבנו תם - 19:40

שעון קיץ - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שמונה עשרה - עלון מס' 883

@ סיום הצום בשעה 18:59

@ במוצאי כיפור - "ברכת הלבנה".

@ לא אומרים תחנון מ-יא' תשרי עד ב' בחשוון.

@ יום חמישי חג הסוכות.

חג הסוכות

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות נ"י

קריאה בתורה: "אחרי מות" מפטירין: "ואמר סולו סולו" הפטרת מנחה: ספר יונה.

מרתק - ראו בעמוד 2 סיפור מההפטרה

יום כיפורים חג הסוכות

בדוק ומנוסה - סוגלה גדולה להשתתף בסעודה הרביעית בבית הכנסת "אוהל-מועד"

אבינו מלכנו בטל מחשבות שונאנו... הפך עזת אויבינו! שני מיני תשובה יש: תשובה מיראה ותשובה מאהבה.

התשובה מיראה אינה תשובה שלימה. רק כאשר עושה האדם תשובה מאהבה, נחשבת תשובתו לתשובה שלימה. על כן אנו מבקשים: "החזירנו בתשובה שלימה" - שהשי"ת יעורר אותנו לאהבתו, כדי שנשיג את התשובה השלימה תשובה מאהבה, ואז יהיה זה לפניך. (בינה לעיתים)

התשובה והתפילה והדקה... תשובה - עיקרה חשבון האדם עם עצמו להכניע את לבבו. תפילה - עיקרה תפילה שבלב אל הקב"ה.

הדקה-עיקרה בעשיית חסד עם הזולת. (הרב מאיר גרוזמן) והסדר מועלניו טיטן רע"ו

דבר נפלא ששמים לב אליו, השטן (היצר הרע) לא נמצא ביום הכיפורים, ולכן אומרים גם בקול רם "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" ולא כמו בכל שאר השנה שאומרים זאת בלחש. ורמז לדבר: "השטן" גימטריה 364. ובשנה יש 365 ימים. יום אחד השטן לא נמצא וזה יוצא לנו 364 כמניין "השטן".

סתים פיות משיטנינו ומקטרגנו! החפץ חיים אומר שכשאדם מבקש "סתים פיות משיטנינו ומקטרגנו", שואלים למעלה מה עם הפה שלך? האם אתה שומר על פיק? אבל כשאדם נוהר על דיבורו, אז יכולה להתקבל תפלתו.

האין מליץ יושר! מי שמחזיק עצמו ל"אין", זה בעצמו מליץ יושר. וה' ברך את אברהם בכך" (בראשית כ"ד)

המילה בכל רומזת על שלושת חלקי הפסוקים העוסקים במצוות הסוכה: "בסכת תשבו שבעת ימים". "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות". "למען ידעו דורותיכם כי בסכות הושבתי את בני בהוציא אותם מארץ מצרים" (ויקרא כ"ג).

והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה" (ל"ג י"ז) למה באפרים נאמר רבבות ובמנשה אלפי? אומר הגר"א: כי יעקב שָׁכַל את ידיו ושם את ימינו על ראש אפרים ואת שמאלו על ראש מנשה. וכתוב: "יפול מצדך אלף ורבבה מימינך" (תהילים צ"א).

בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל" (ל"ג ה') קודם כל צריכים להיות מאוחדים ראשי העם המנהיגים, ורק אז אפשר לקוות: יחד שבטי ישראל, שאף בעם עצמו תהיה אחדות. (תולדות יעקב)

הנענועים בלולב

בזמן קריאת ההלל, אנו מנענעים את הלולב באמירת "אנא ה' אושיעה נא", אך איננו מנענעים את הלולב בשעה שאנו אומרים "אנא ה' הצליחה נא". ונראה לומר בפשטות, שכאשר אדם נמצא במצב שבו הוא זקוק לישועה - עליו לבקש רחמי שמים, וכידוע, נענוע הלולב גורם לרחמי שמים.

אך בשעה שאדם נמצא במצב של הצלחה - עליו להיות שמח בחלקו, ולא ללוש עיניים לכיוונים אחרים, ולומר שאולי יש אנשים שנמצאים במצב יותר טוב משלו, ולכן נמצא של הצלחה- אין צריך לבקש רחמי שמים שמצבו יהיה טוב יותר, ולכן הוא אינו מנענע את הלולב, הגורם לרחמי שמים.

ויקחתיכם לכם פרי עץ הדר ... ושמחתם. חז"ל הרחיבו ואמרו שארבעת המינים תפקידם אינו רק לשמחה אלא גם לחינוך העם.

את אברי האדם ניתן לחלק לגי קבוצות עיקריות: א. כלי המחשבה - כליות, לב, מח, כשהמרכז הוא הלב. ב. כלי הדיבור - חידק, גרון, שיניים, לשון, פה, כשהפה מרכזי. ג. כלי המעשה - ידיים, רגליים, וכל האיברים המתנועעים, כשהמרכז הוא חוט השדרה.

וישמחת בהגך והיית אף ליבה. המוקד של השמחה היה במקדש, כפי שכותב הרמב"ם (הלי לולב ח יב): "אף על פי שכל המועדות מצווה לשמוח בהן, בחג הסוכות היה במקדש יום שמחה יתרה, והיא שמחת בית השואבה שהשתתפו בה גדולי ישראל, וראשי הישיבות והסנהדרין והחסידים והזקנים ואנשי המעשה... ויכל העם באים לראות ולשמוע" (עולת ראיה הלי ד).

מימינו איש דת לבוי" (לג-ב) היכן מצינו רמז לתלמוד תורה שכתב: שכתוב: "דת לבוי" = אלה אותיות "תלמוד". ביור עם נתינתה של התורה בימינו של הקב"ה ניתן לישראל גם התלמוד... (מקור ברך).

פירת הניבים והפתגמים

חושך בקשרים = חושב שמישהו התנהג שלא כהלכה, אך מתברר שטועה. דוגמה: מנהל בית-הספר חָשַׁד בקשרים בזמן שהאשים את יובל בַּדְוֵי אַבְנִים. מקור: כָּל הַחֹשֶׁד בְּקִשְׁרִים לֹקֵה בְּגוֹפוֹ [יֻקְמָא דְרַי יט, עמוד ב]. (גיבובכוך)

הסירו ממשול מדד עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידושי": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

כולל "חזון עובדיה" מושב בן-זכאי י"ט עובדיה רפאל וניצה ז"ל
הציבור מוזמן לשבוע שכולו תורה בחול המועד סוכות

יום שישי 16.10.17 כ"ט בתשרי	יום ראשון 18.10.17 י"א בתשרי	יום שני 19.10.17 י"ב בתשרי	יום שלישי 20.10.17 י"ג בתשרי	ליל השוענא ורה 22.10.17 כ"ט בתשרי
חיים רבי ראש מדרש תורת המוסר מ"ט ע"ס תלמידי	אופיר מלכה מ"ט ע"ס תלמידי	בחן חזנבלום מ"ט ע"ס תלמידי	יעקב ישראל לונסי מ"ט ע"ס תלמידי	יצחק פגנר מ"ט ע"ס תלמידי
מוחם שטיין מ"ט ע"ס תלמידי	בנימין חותה מ"ט ע"ס תלמידי	יהודה יוספי מ"ט ע"ס תלמידי	חיים גרצנבורג מ"ט ע"ס תלמידי	מאיר שוורץ מ"ט ע"ס תלמידי
יצחק דיין רב שטות 12, ג' גרין תל"ח	פנחס אבאמציא מ"ט ע"ס תלמידי	מאיר שוורץ מ"ט ע"ס תלמידי	יהודה מויאל מ"ט ע"ס תלמידי	יוסף מוגרבי מ"ט ע"ס תלמידי
מוציא שבה מ"ט ע"ס תלמידי	מיכאל לסרי מ"ט ע"ס תלמידי	יעקב שבנדי מ"ט ע"ס תלמידי	ליאור גלזר מ"ט ע"ס תלמידי	ליאור גלזר מ"ט ע"ס תלמידי
שמחת מ"ט ע"ס תלמידי	יוסף צבי בן פורת מ"ט ע"ס תלמידי	אלמוג לוי מ"ט ע"ס תלמידי	אלמוג לוי מ"ט ע"ס תלמידי	אלמוג לוי מ"ט ע"ס תלמידי
בית השואבה עם משמח הלבנות	נח ישראל בוגר מ"ט ע"ס תלמידי	ליאור גלזר מ"ט ע"ס תלמידי	משה קיין מ"ט ע"ס תלמידי	משה קיין מ"ט ע"ס תלמידי
ר' יהודה מויאל מ"ט ע"ס תלמידי	יהודה סבן מ"ט ע"ס תלמידי	משה חבושה מ"ט ע"ס תלמידי	יהודה סבן מ"ט ע"ס תלמידי	יהודה סבן מ"ט ע"ס תלמידי
ותמורתו מ"ט ע"ס תלמידי	תפילת שחרית מ"ט ע"ס תלמידי	יגאל כהן מ"ט ע"ס תלמידי	תפילת שחרית מ"ט ע"ס תלמידי	תפילת שחרית מ"ט ע"ס תלמידי
כיבוד קל סוכה במקום	כיבוד קל סוכה במקום	כיבוד קל סוכה במקום	כיבוד קל סוכה במקום	כיבוד קל סוכה במקום

"בניד כשתילי זתים" - חינוך
אחרי רה"ש ויה"כ מגיע חג הסוכות. יש להסביר לילדים שחג הסוכות נקרא גם **זמן שמחתנו**: הנה עברו ימי התשובה, התחלנו את השנה בראש השנה וזכרנו שה' הוא המלך שלנו. חזרנו בתשובה, ניצחנו את היצר הרע, התפללנו ואנחנו נקיים מהעוונות - עכשיו אחרי שעבר גם יום הכיפורים אנו מרגישים שמחים מאוד; נקיים מחטאים, אוהבים את ה' ואנחנו חביבים ואהובים לפניו.
עת יש לחנך שהסוכה מחליפה את הבית, על כן כל בני הבית צריכים לנדוד לסוכה, לא כיחידים אלא **כמשפחה!** המוקד לפעילות המשפחתית היא הסוכה, לכן גדולים וקטנים, זקנים ותינוקות, חייבים להימצא בה.
כתוב בתורה שזו מצוה של ה', כדי שזכור שכאשר ה' הוציא אותנו מארץ מצרים הוא הושיב אותנו בסוכות. אלה היו סוכות מיוחדות, ענני כבוד: עננים שהקיפו את עם ישראל מכל הצדדים, שלא יהיה להם חם מדי או קר מדי, עננים של נס.

שיעור התורה הגדול בתבל
ארגון "אברהם יג"ל" משדר בליווי **בכל מוצאי שבת** את שיעורו של **הראשון לליון** הרה"ג **יצחק יוסף שליט"א** בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה **21:30** השיעור יוקרן על גבי **מסך ענק**. בע"ה תתקיים **עודה רביעית**, בחסות "בית הלחם"

מאחל לקוראנו היקרים וכל בית ישראל **גמר חתימה טובה**. שיתגשמו כל משאלות ליבכם לטובה ולברכה ותזכו לשנים רבות טובות ונעימות מתוך בריאות אושר והצלחה

מסעוד אברנ'ל בן ימין ורחל ז"ל ת.ג.צ.ב.ה. נפטר ט' תשרי. שימליץ טוב בעד אחיו וכל משפחתו

אסתר ורחמיס ז"ל בת פורחה ורחמיס ז"ל בחוה"מ סוכות פקידת שנתה שתמליץ טוב בעד כל משפחתה

שבת שלום זמבדרך

לניחוח	לניחוח
הרב ישעיהו מוצרי ז"ל בן יוסף הי"ו לירן מלכה ז"ל רבניטת שתחיה שמאלה עזרא נאמן בן חנוס ז"ל שמואל אברהם בן גולשן ז"ל יוסף כרמי בן רחל ז"ל נפתלי דהן בן רבקה ז"ל משה ארליס בן רחל ז"ל דוד נתני בן מרים ז"ל	רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם - : שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו ישראל פרגי רפאל בן מרים הי"ו נהוראי-חנניה בן דינה ומיכאל באבאי באבאי בן מורווי הי"ו יהונתן אריאלי בן שרה הי"ו לאה אלעזר בת חנה מנב"ת נאיית יעקובי בן גולשן מנב"ת
מרבני לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו	מרבני לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות יום כפורים

א. ביה"כ אומרים "ברוך, שם כבוד מלכותו לעולם ועד", בקול רם וצריך להפסיק בן תיבת "ברוך", לתיבות "שם כבוד מלכותו".
 ב. השנה שיוה"כ חל בשבת צריך לכונן בתפילה לצאת ידי חובת **גידוש בתפילה** שחותמים בה "מקדש השבת וישראל ויום הכיפורים".
 ג. לאחר תפילת העמידה של ערבית אומרים "ויוכלו השמים והארץ" ואומר השליח ציבור ברכה מעין שבע וחותרם "מקדש השבת" בלבד וצריך לומר "המלך הקדוש שאין כמוהו".
 ד. מצוה לברך על ריח טוב של מיני בשמים ביום הכיפורים כדי להשלים מאה ברכות. ויכול לברך עליהם כמה פעמים ביום לאחר שיהיה לו היסח הדעת.
 ה. אדם שקם בבוקר משנתו נוטל ידיו ג' פעמים ומברך על נטילת ידים ונטילה זו, עד סוף קשרי אצבעותיו. וכן כשונכס לבית הכסא יטול עד סוף קשרי אצבעותיו. אבל כהנים העולים לדוכן יטלו ידיהם נטילה גמורה עד סוף פרק הזרוע.
 ו. קטן פחות מגיל תשע אינו מתענה כלל אף תענית שעות וקטן מגיל תשע ומעלה מתענה תענית שעות כגון אם רגיל לאכול בשעה שמונה בבוקר מאכילים אותו בשעה תשע או עשר. וצריכים ההורים לשים לב לזה שלא יכנס לידי סכנה. ונער הששלים י"ב שנה או נערה שהשלימה י"א שנה יתענו עד חצות היום ולא יותר.

ז. בתפילת המנחה מתעטפים בציצית ומברכים עליה.

ח. השנה בתפילת מנחה אומרים "צדקתך" וקודם שיאמרו צדקתך צריך לומר "אבינו מלכנו".

ט. זמן תפילת נעילה הוא חצי שעה קודם שקיעה באופן שהש"צ יסיים את החזרה סמוך לשקיעה כדי שישפיק לסיים את ברכת הכהנים לפני השקיעה. ובדיעבד אם לא הסיפק הש"צ להגיע לברכת כהנים עד ששקעה החמה מותר לכהנים לישא כפיהם בתוך בין השמשות דהיינו תוך י"ג דקות וחצי.

י. בהבדלה במוצאי יוה"כ מברכים על הכוס ואין מברכים "בורא מאורי האש" אלא על נר ששבת דהיינו שהיה דולק מערב יוה"כ עד מוצאי יוה"כ ואין מברכים על הבשמים אף השנה שחל יוה"כ בשבת. וטוב שיביאו בשמים לאחר ההבדלה ויברך עליהם.

מקצת הלכות סוכה

א. הסוכה צריכה להיעשות משלש דפנות וסכך. הדפנות שהם כותלי הסוכה ומחיצותיה, אפשר לעשותם מכל דבר העומד בפני הרוח, למעט סדינים וכדומה שאינם כשרים לדפנות, שהרי רוח מצויה מנדנדת אותם, וכל מחיצה שהולכת ובאה ברוח מצויה, אפילו פחות משלשה טפחים, אינה מחיצה.

ב. אין לסמוך את הסכך ולהעמידו בדבר שאין גידולו מן הקרקע, כגון צינורות של ברזל או רשת, ולא בדבר הראוי לקבל טומאה כגון כלי עץ וכיוצא. ויש מכשירים בדעבד.

ג. שרשראות ונעשמים מנירות צבעוניים או מניילון, יש ליתנם או בפינות או בתוך ארבעה טפחים לסכך. מלבד מגורה שמותר לשלשה יותר מדי טפחים מן הסכך, מפני חשש דליקה, אך יזהר שלא יאכל ולא יישן תחתיה.

ד. מצות עשה מן התורה לאכול כזית פת בסוכה בלילה הראשון של חג הסוכות. וצריך לכוון קודם אכילתו, שמקיים בה מצות עשה מן התורה לישב בסוכה, זכר ליציאת מצרים וזכר לענני הכבוד שהקיף הקדוש ברוך הוא את ישראל בצאתם ממצרים, לבל יקם שרב ושמש.

ה. נכון יותר שיברך ברכת "לישב בסוכה" תחילה, ואחר כך יברך ברכת "המוציא". ויש נוהגים לברך קודם ברכת "המוציא", ואחר כך ברכת "לישב בסוכה". ובכל מקום יעשו כמנהגם. ואם שכח לברך "לישב בסוכה" בתחילת הסעודה, רשאי לברך כל זמן שלא סיים סעודתו.

ו. ראוי ונכון לכל אדם להתקדש זמנו בימי חול המועד לתלמוד תורה, וכן שאמרו חז"ל לתלמוד ירושלמי: "לא אסרו מלאכה בחול המועד אלא כדי שיהיו אוכלים ושותים ועוסקים בתורה".

הידעת? סיפור מההפטרה

הפטרות יום הכיפורים: שעיהו נז' "סולו סולו"

במנחה מפטירין: בספר יונה.

בגמרא שנינו ביום הכיפורים קורין "אחרי מות" ומפטירין "כה אמר רם ונישא" רש"י מפרש "ואמר סולו סולו" שמדבר במידת התשובה שנאמר "הלא זה צום אבחרהו" זה יום הכיפור יום שבו בחר ה' ליום קבלת התשובה (מגילה לא ע"א). צריך להבין שכל רעיון התשובה מנוגד להגיון. "שאלו לחכמה חוטא מה עונשו? אמרה להם חטאים תרדוף רעה. שאלו לבואה חוטא מה עונשו? אמרה להם הנפש החוטאת היא תמות. שאלו לקודשא בריך הוא אמר להם יעשו תשובה ויתכפר" (ירושלמי מכות ב' ו'). כתוב בגמרא בסנהדרין קיא' ע"א שגם משה חשב כמו בעלי הנבואה שחייב מיתה, וכשעלה למרום מצאו לקב"ה שכותב "ארך אפים" אמר לפניו ריבונו של עולם ארך אפים לצדיקים? אמר לו ה' גם לרשעים, אמר משה "רשעים יאבדו". ענה לו ה' "שלום שלום לרחוק ולקרוב". קודם כל לרחוק, שעכשיו הוא קרוב, שחזר בתשובה ורחוק מעבירות. **ובהפטרתו** ישעיה הנביא מעודד את החוטאים שחיים במחשבה שאין להם שום אפשרות לחזור בתשובה כמו שנאמר "הנפש החוטאת היא תמות" אמר הנביא "שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו" פירוש "ורפאתיו" מחולו ומחטאתו, והוא זקוק לעזרה מה' כדי להיחלץ מהעוונות מהחטאים. הנביא ישעיה מדגיש שחשוב להתחרט במהלב, ולקבל לעתיד שלא לחזור לסורו, ויחשוב שאם צם ויתפלל מבלי חרטה אזי יתקבלו הצומות והתפילות. זה לא עובד ככה כמו שאמר ה' על ידי הנביא "לא תצומו כיום להשמיע במרום קולכם" וכל זה למה? שנאמר "הן ביום צומכם תמצאו חפץ". רש"י מסביר "חפצי צורכיכם" שמבקשים רק צורכי עצמם בזכות שצמו ויתפללו, אבל החשוב מכל החרטה וקבלה לעתיד לחזור לה'. וכן הנביא ממשיך שלא לשכוח את העני שנאמר "פרוס לרעב לחמד" הפסוקים האלו מראים לנו שחייבים להתייחס למצוות של בין אדם לחברו. וצריך לעשות אותם בשמחה כדי להחיות נפש העני, שנאמר "ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח בחושך אורך".

בתפילת מנחה מפטירין בספר יונה: רד"ק שואל מדוע נבואת יונה נאמרה בלשון הקודש והלא נאמרה על נינוה שהיתה מאומות העולם: ותשובתו: לתת מוסר לעם ישראל שיש תשובה בעולם לגויים, וקל וחומר לישראל. יונה לא רוצה שיחזרו בתשובה כי לפי דעת הנביאים החוטא חייב מיתה, וכן כי הם יהיו שטן לעם ישראל, וה' רוצה שיחזרו בתשובה כדי שימלאו את שליחותו. ויונה בורח לחוץ לארץ כי שם אין נבואה, ולא בורח מה' "כי מלא כל הארץ כבודו". בסוף הספר מסיים יונה "כי ידעתי כי אַתָּה אֵל חַנוּן וְרַחוּם אֲרַךְ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְנָחַם עַל הַרְעָה" בתפילה ובאמונה ש"ה' אל רחום וחנון" ויחתום אותנו לחיים טובים ולשלום. (בברכת השם ג.י.ס.)

"השיבנו אבינו אליך, ונשובה..."

הרב הקדוש ה"י שמח משה" זצ"ל נשא משלו בדרשה לפני תפלת נעילה, ואמר: מעשה בבעל מפעל שהוצרך לעקור לארץ אחרת, והשכיר את המפעל לשנה. בעל המפעל עצמו שמר על סדרי עבודה תקינים, שכן אם יעביד את הפועלים למעלה מכֶּסֶם, הלא יקרו ויתמוטטו, ושכרו יצא בהפסדו. אבל השוכר לא חשב חשבונות אלו, שכן בקש להפיק את הרווחים הגדולים ביותר לאותה שנה, ותו לא. מהיותו אכזר ובעל לב קשה, העביד את הפועלים עד כלות כֶּסֶם, הרע את קנאי עבודתם וצמצם את שכרם. הללו נאנקו תחת עולו של העריץ ויִחָלוּ ליום שבו תסתיים שכירותו. השנה עמדה להסתיים, וחווה השכירות עמד לפוג. ואז עברה השמועה, שבעל המפעל רק יבקר בו במלאת השנה, ובמעמד בקורו יאריך את משך חוזה השכירות. נועצו הפועלים לבא לפניו בבכי ובתחנונים, ולבקשו בדמעות שלישי: "אל תמסרנו ביד הצורר המעיק, רחם עלינו ואל תשחיתנו, שוב להנהיג אותנו ולעמוד בראשנו". דבר ההתארגנות נודע לשוכר, והוא פעל לסכל את עצתם. מה עשה? עמד והטיל עליהם עבודות שונות במפעל ומחוצה לו, וטרד את דעתם כל יום הביקור כולו. הם עצמם לא התקוממו ולא טכסו עצה, כי אמרו: עוד היום ארוך, ונספיק גם לבצע את המוטל עלינו וגם לשוחח עם אדוננו. אבל הטרדות נמשכו כל היום, ובינתיים הסתיים בקורו של בעל המפעל, והוא יצא החוצה בלויית השוכר כדי לנסוע אל האכסניא ולחתום שם על הארכת השכירות. כאשר ראו זאת הפועלים, חשכו עיניהם. הם ידעו, כי בעוד כמה דקות תצא השיירה לדרכה, והכל אבוד. או אז נטשו את הכל, את המכונות ואת הסדנאות, עזבו ונהרו החוצה. השתטחו לפני המכונות וצעקו בקול נוקב: "אדוננו! רחם עלינו. ביד מי מסרת אותנו? ביד מי הפקדת אותנו? אל תעזבנו ואל תטשנו. זהו המשל."

והנמשל: הקדוש ברוך. הוא לקחנו לו לעם והנחנו כאב רחמן, אבל בעונותינו אמר: "אלכה ואשובה אל מקומי", ונתנו בידי לא נוכל קום, ביד הצר הצורר, הוא השטן, הוא היצר הרע, הוא מלאך המות (בי"ב טז). והנה, בעשרת ימי תשובה, בא הקדוש ברוך הוא כביכול לפקוד אותנו, כאמור: "דרשו ה' בהימצאו" אלו עשרת ימי תשובה. מה עושה השטן? מטרידנו בטרדות שונות ומבלבל את דעתנו. אבל כעת כבר פנה היום, בעלת הבית עומד לנסוע, וכבר עומדים לנעול את השער. אם, חס וחלילה, יצליח הצורר לשכר את המפעל לשנה נוספת מה יהא עלינו, כמה יתעלל בנו! על כן, הבה נמהר אל השער ונפיל את תחיתנו: "אל תשחת עמך ונחלתך, אל תתנו ביד זרים, משול בנו אתה וחסד ורחמים!"

וזהו "מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו". אימתי תוכלו להטהר? בעוד אתם עומדים לפני ה', בעודו מצוי לכם. אבל אם השערים ינעלו והוא יפליג לדרכו, תהיו, חלילה, מן הצועקים ואינם נענים! וסיים ה"י שמח משה" את דרשתו: "על כן, אחינו בני ישראל, כעת היא החתימה. והנה, מי שנכתב לטוב יבקש שתגמר החתימה בעדו לטובה. ומי שנכתב ונגזר דינו, חס וחלילה, לרע, כעת עדיין ביכולתו להחזיר הדבר. לכן, אחינו בני ישראל, אל תתעצלו ואל תמעיטו בכי ותפלה וודוי ותשובה, "כי אם לא עכשו אימתי"? וכשנשוב, מובטחים אנחנו, כי ה' הנותן יד לפושעים ולא יחפץ בהשחתת העולם, ירחם עלינו ויביא לציון גואל במהרה בימינו. אמן כן יהי רצון."

אין צור כאלוקינו

בעשרת ימי תשובה נקלעתי לרחוב יפו בירושלים, והנה, הרחוב נחסם לתנועה. הרחוב הראשי, שבאותה עת היתה ממוקמת בו גם התחנה המרכזית, היה לפקק תנועה ענק. נחש מכוניות דומם הוסיף חוליות בכל רגע, והולכי הרגל נחסמו בקרבת התחנה המרכזית. חפץ חשוד. ממרחק נתן היה להבחין בו. תיק ירוק ענק, תיק מסע בעל כתפיות שחורות. השוטרים עשו מלאכתם נאמנה, הרחיקו את הקהל. ניידות הגיעו, הרובוט המשטרתי הוכנס לפעולה. השוטרים הדפו את הקהל למרחק בטוח, העצים הסתירו חלקית את המראה, ובקרוב הקהל - מעורב ירושלמי: חרדים ומסורתיים וחילוניים ותיירים - נשמעו קטעי שיחה. ביטויים של קוצר רוח, גינויים, בלשון מעודנת, למחבלים המפריעים לשגרת החיים. אבל פה ושם בקרב חבורת החרדים, נשמעו אימרות נוקבות, שוות ציטוט, ברוח אלו הימים. "בסוף יתברר שאין כאן כלום, מישהו שכח תיק", אמר אחד. "אכן", ענה לעומתו אחר, "בא וראה מה נגרם מהזנחה של רגע ופזור דעת. "על חטא שחטאנו לפניך בבלי דעת". "שמעתי פעם", הוסיף שלישי, "שאם אדם עבר עברה וגרם לקטגור ונגזר הסתירה פנים וכתוצאה ממנו ארעו חלילה לאונות והיו נפגעים, הכל נזקף לחובת אותו אדם". ההקשר היה מובן. הנה, אדם שכח תיק בחפזה, וגרם טירדה לאנשים רבים כל כך. שיחת חולין זו של תלמידי חכמים המתיקה מעט את ההמתנה הדרוכה. משהתארכה השעה, אמר אחד: "אני חושב שיש פה לימוד אחר. תראו איך שלא נוטלים סיכון. הרי רוב הסיכויים שזה תיק שנשכח. אבל אולי ושמא יש כאן מטען חבלה, וכבר מזעיקים את החבלן ואת הניידות, עוצרים את התנועה, מטילים סגר על הסביבה. אם היינו מתייחסים בכזה כובד ראש לעבירה... תארו לכם, אדם פותח רדיו ברשת לא מבוקרת, התכנית שישמע היא "תיק חשוד": אולי תמימה היא, ואולי רעל בה, כפירה או תועבה. למה אין כזו זהירות, מדוע אין חרדה שכזו? למה לא נוטלים סיכון בדבר שהוא סכנת נפש, פשוטו כמשמעו!" השאלה נלתלה בחלל האויר. נוקבת, מעוררת למחשבה. בינתיים הוסטה תשומת הלב אל הרובוט המשטרתי. החבלן נסוג אחורנית, הרובוט אחז בתיק, פתחו, הרימו, הפכו, פלאי פלאים התחיל לנענעו בחזקה, לנערו. מתוך התיק התחילו לנשור גרביים, חולצה, כלי רחצה, ניירות התעופפו. אנתת רווחה נשמעה, בהלת שוא. ואז נשמע לצדי קול: "מסכן בעל התיק. מאה אנשים עומדים וצופים בכל החפצים האישיים שלו... לא נעים". ומישהו ענה לו: "ומה אתה חושב, הרי כך מנערים את ה"תיק" של כל אחד מאתנו ביום הכפורים. הכל מוציאים, שוטחים לעין השמש, דבר לא נשאר חבוי". לא נעים. קול המשרוקית נשמע. המחסום הוסר, הכל מיהרו לדרכם. אולי מיהרו לערוך חשבון נפש ולשוב בתשובה, כי אז, כאשר יפתח תיקם - ימצאו בו אוצר שיזכה בשנה טובה.

(מעין המועד)